

Kalatalouden toimialakatsaus 2021

Joonas Valve, Tommi Kaatrasalo,
Heidi Pokki ja Jari Setälä

Luonnonvara- ja
biotalouden tutkimus
39/2022

Sisältö

Yhteenveto	2
Kalatalouden tuotot jäivät alhaisiksi	4
Merialueen kalastusyritysten jalostusarvo parani	7
Sisävesikalastusyritysten tulokset paranivat.....	10
Vesiviljely-yritysten investoinnit jatkuivat	12
Jalostustoimiala oli keskittynyttä	14
Kalatukkukaupan nettotulos parani.....	16
Kalaan erikoistunut vähittäiskauppa oli kannattavaa	19
Menetelmät ja tulosten luotettavuus	20
Viitteet	23
Liitteet.....	24

**Kalatalouden
kannattavuustilastot**

[https://www.luke.fi/fi/tilastot/
kalatalouden-kannattavuus](https://www.luke.fi/fi/tilastot/kalatalouden-kannattavuus)

Yhteenveto

Kalatalouden toimialakatsauksessa kuvataan suomalaisen kaupallisen kalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellista tilaa. Katsauksessa käytetyt tiedot ovat vuoden 2020 osalta ennakkollisia. Vuotta 2020 aiemmat tiedot ovat lopullisia tietoja. Katsauksessa tarkastellaan yrityksiä, joiden päätoimiala on jokin kalatalouden toimialoista. Poikkeuksena kalastus, jossa on mukana kaikki saalista ilmoittaneet kaupalliset kalastajat. Sisävesikalastuksen tiedot ovat katsauksessa mukana ensimmäistä kertaa. Tässä julkaisussa ovat taloustietojen osalta mukana ainoastaan 1-ryhmän kaupalliset sisävesikalastajat. Sisävesikalastuksen lukuja käsitellään omassa kappaleessaan eikä lukuja ole toistaiseksi sisällytetty kalatalouden kokonaisarvoihin.

Vuonna 2020 kalatalousalalla toimi 1 552 yritystä. Kalatalouden kokonaistuotot olivat 832 miljoonaa euroa. Kalatalouden tuottama jalostusarvo oli 128 miljoonaa euroa ja työllistävyys 2 421 henkilötyövuotta. Yrityksistä hieman yli 70 prosenttia harjoitti liiketoimintanaan kalastusta. Tuotosten sekä jalostusarvon perusteella suurin toimiala oli kalanjalostus. Myös henkilöstöä oli eniten jalostusyrietysten palveluksessa. Kalatalouden kokonaistuotot olivat edellisvuotta alhaisemmat ja etenkin tukku- ja vähittäiskaupan tuotot laskivat rajusti, noin neljänneksen. Myös kalastuksen tuotot laskivat vuodesta 2019 ollen noin 35 miljoonaa. Vesiviljelyn tuotot pysyivät lähes ennallaan, mutta jalostusarvo pieneni selvästi. Kalanjalostuksessa sekä merialueen kalastuksessa jalostusarvo pysyi edellisen vuoden tasolla. Vesiviljelyn, tukku- ja vähittäiskaupan jalostusarvo laski selvästi verrattuna vuoteen 2019. Merialueen kalastuksen nettotulos oli 5,4 miljoonaa euroa, mutta parhaimman nettotuloksen kirjasi kalatukkukaupan yritykset (7,4 miljoonaa euroa).

Vuonna 2020 isojen trooliryrietysten tuotot laskivat 3 miljoonaa euroa, mutta nettotulos pysyi ennallaan. Pienten trooliryrietysten tuotot olivat 4,6 miljoonaa, samoin kuin vuotta aiemmin, mutta nettotulos nousi viidenneksen. Vuoden 2019 tapaan isot rannikkokalastusyrietykset tekivät nettotuloksella mitattuna parhaimman tuloksen, 3,9 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 Suomesta vietiin kalaa ja kalatuotteita 83 miljoonaa kiloa, josta ihmisravinnoksi vietyjen tuotteiden osuus oli 73 miljoonaa kiloa. Viennin määrä pieneni 4,3 miljoonalla kilolla edellisvuodesta. Viennin arvo, 179 miljoonaa euroa, kasvoi lähes 15 miljoonalla eurolla.

Asiasanat: kalanjalostus, kalan vähittäiskauppa, kaupallinen kalastus, sisävesikalastus, kalatalous, kalatukkukauppa, taloudellinen analyysi, toimialakatsaus, vesiviljely

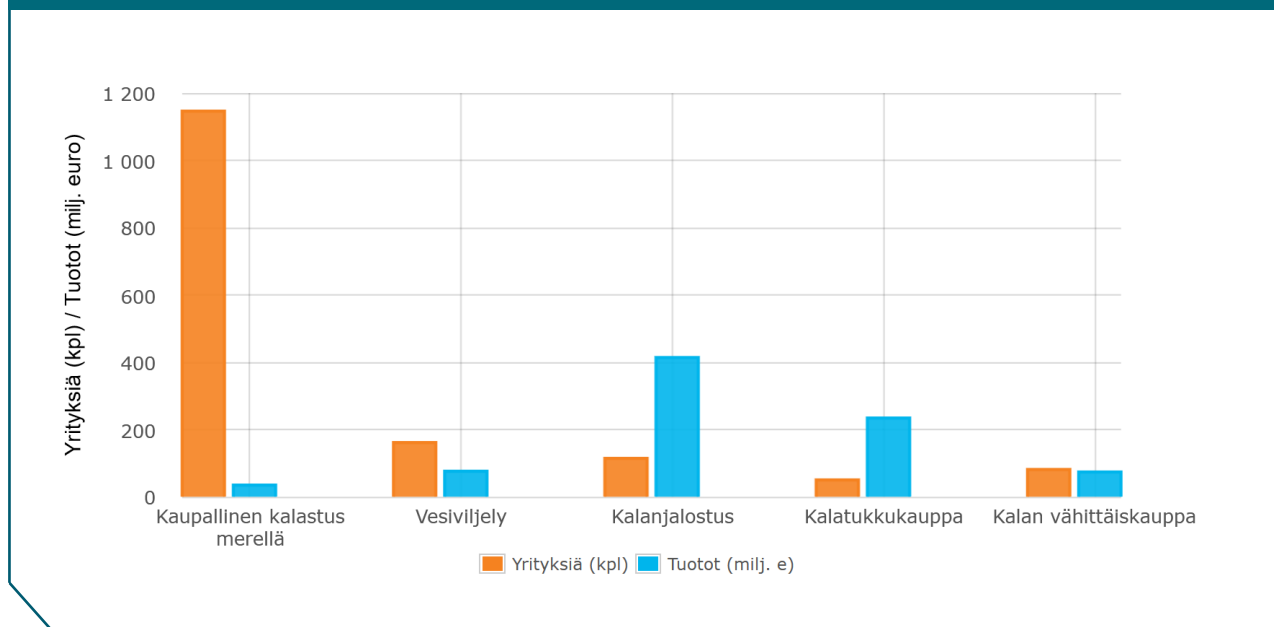
Kalatalouden tuotot jäivät alhaisiksi

Vuonna 2020 kalataloudessa toimi 1 552 yritystä. Suurin osa kalatalouden yrityksistä (n. 70 prosenttia) oli merialueen kalastusyrityksiä. Kalatalouden tuotoista suurin osa syntyy jalostuksessa sekä kalan tukku- ja vähittäiskaupassa.

Kalatalouden toimialojen kokonaistuotot olivat 832 miljoonaa euroa, mikä on alhaisin tuotto vuoden 2012 jälkeen. Koko kalatalouden jalostusarvo laski 12 prosenttia ja oli 128 miljoonaa euroa. Vuosi 2020 oli kalataloudessakin poikkeuksellinen, koska koronapandemia aiheutti kalakaupassa markkinahäiriöitä ja ravintolat olivat osan vuotta suljettuina.

Kalakauppa ja jalostus ovat hyvin keskittyneitä eli kymmenen suurinta yritystä tuottaa selvästi yli 80 prosenttia kummankin toimialan kokonaisliikevaihdosta.

Kuva 1. Kalatalouden toimialojen yritysten lukumäärät ja tuotot vuonna 2020

Taulukko 1. Kalatalouden toimialojen yritysmäärät, henkilötyövuodet, tuotot ja jalostusarvo vuonna 2020.

Toimiala	Yrityksiä, kpl	Muutos v:sta 2019, %	Henkilöstö, htv	Muutos v:sta 2019, %	Tuotot, Milj. €	Muutos v:sta 2019, %	Jalostusarvo, Milj. €	Muutos v:sta 2019, %
Kalastus	1146	11	250	-3	35	-8	17	0
Vesiviljely	161	-2	389	22	76	-3	12	-37
Jalostus	114	-4	975	20	414	2	53	0
Tukkukauppa	50	-7	503	-17	234	-26	33	-11
Vähittäiskauppa	81	-13	304	-11	74	-25	13	-35
Yhteensä	1552	6	2421	3	832	-11	128	-12

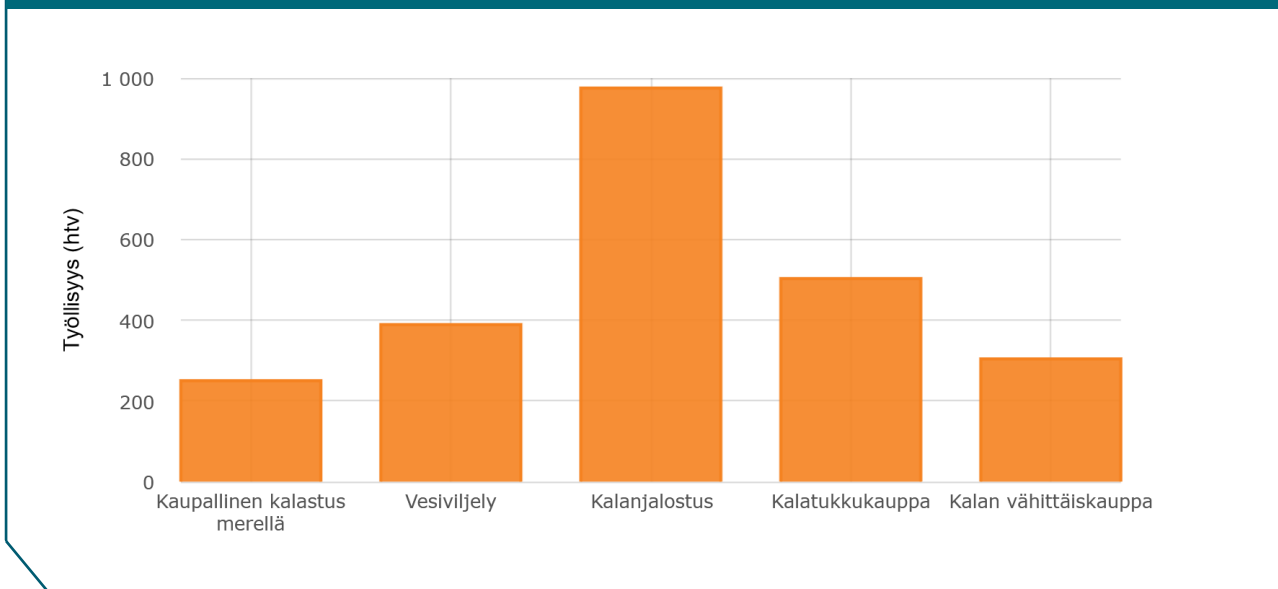
Kalatalouden työllistyvyys oli 2 421 henkilötyövuotta. Kalanjalostus työllisti eniten, 40 prosenttia kalatalouden henkilötyövuosista. Tukku- ja vähittäiskaupan osuus oli yhteensä 33 prosenttia ja alkutuotannon 26 prosenttia (kuva 2). Kalatalouden kokonaistyöllistyvyys oli hieman edellisvuotta korkeammalla tasolla. Työllisyys lisääntyi merkittävästi jalostuksessa ja vesiviljelyssä, mutta väheni muilla toimialoilla. Sisävesikalastuksen työllisyystietoja ei toistaiseksi ole saatavilla.

Vuonna 2020 kalatalouden kokonaistuotot laskevat noin 10 prosenttia. Eroja toimialojen välillä kuitenkin oli. Kalanjalostuksen tuotot jopa hieman kasvoivat, mutta muilla toimialoilla tuotot eivät yltäneet vuoden 2019 tasolle. Kalastuksen tuotot vähenivät kahdeksan prosenttia ja jalostuksen tuotot kolme prosenttia. Tukku- ja vähittäiskaupan tuotot laskevat rajusti ja jäivät edellisvuoden tasosta neljänneksen (liitteet 5 ja 6). Kalanjalostuksen tuotot pysyvät likimain ennallaan.

Taulukko 2. Kalatalouden toimialojen kymmenen suurimman yrityksen osuus (%) toimialan kokonaistuotoista vuosina 2012-2020.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Merikalastus	52	52	50	47	48	43	49	49	45
Vesiviljely	50	51	51	51	53	56	57	53	58
Jalostus	76	81	85	83	84	85	88	88	88
Tukkukauppa	80	82	83	83	85	85	85	84	85
Vähittäiskauppa	84	85	86	86	87	88	84	82	81

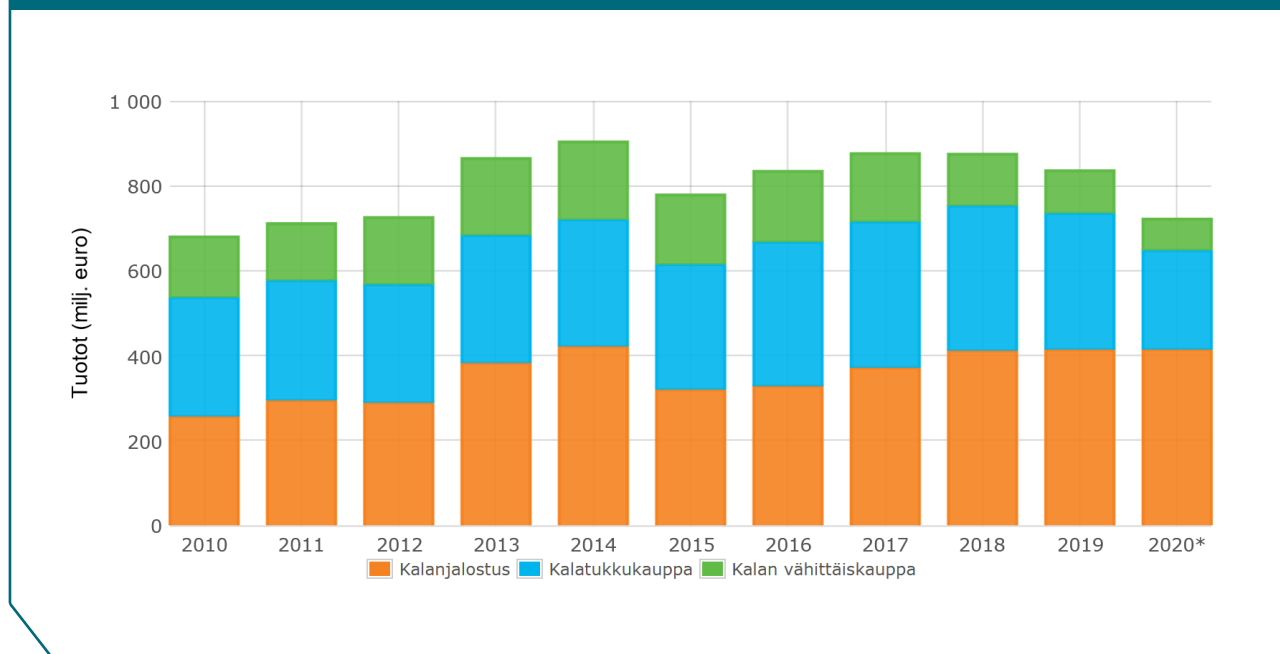
Kuva 2. Kalatalouden toimialojen työllisyys (htv) vuonna 2020

Kalastuksen nettotulos pysyi ennallaan ollen reilut viisi miljoona euroa. Vesiviljely-yritysten nettotulos pysyi negatiivisena, kun kiertovesikasvattajat kirjasiivat lähes 15 miljoonan euron tappion. Jalostuksen nettotulos oli vajaat kaksi miljoonaa ja laskua vuoden takaiseen tuli noin kuusi miljoonaa euroa. Myös kalan vähittäiskaupassa nettotulos heikkeni merkittävästi, mutta säilyi kuitenkin positiivisena. Kalatalouden toimialoista jalostus teki suurimmat tuotot vuonna 2020 (kuva 3).

Suomeen tuotiin ihmisravinnoksi 450 miljoonalla eurolla 91 miljoonaa kiloa kalaa, äyriäisiä, mätää ja muita kalatuotteita vuonna 2020. Tuonnin kokonaismäärästä suurin osa (56 miljoonaa kiloa) tuli Norjasta. Suomesta vietiin ihmisravinnoksi kalaa, äyriäisiä ja kalatuotteita 73 miljoonaa kiloa vuonna 2020. Viennin arvo kasvoi yli 10 miljoonaa euroa ja oli lähes 170 miljoonaa euroa.

Kuva 3. Kalanjalostuksen, tukkukaupan ja vähittäiskaupan yhteenlasketut reaalitytuotot vuosina 2010–2020

- ▶ [Tilastotietokanta: Kalatalouden tuotot](#)
- ▶ [Kalatalouden kannattavuus sivusto](#)

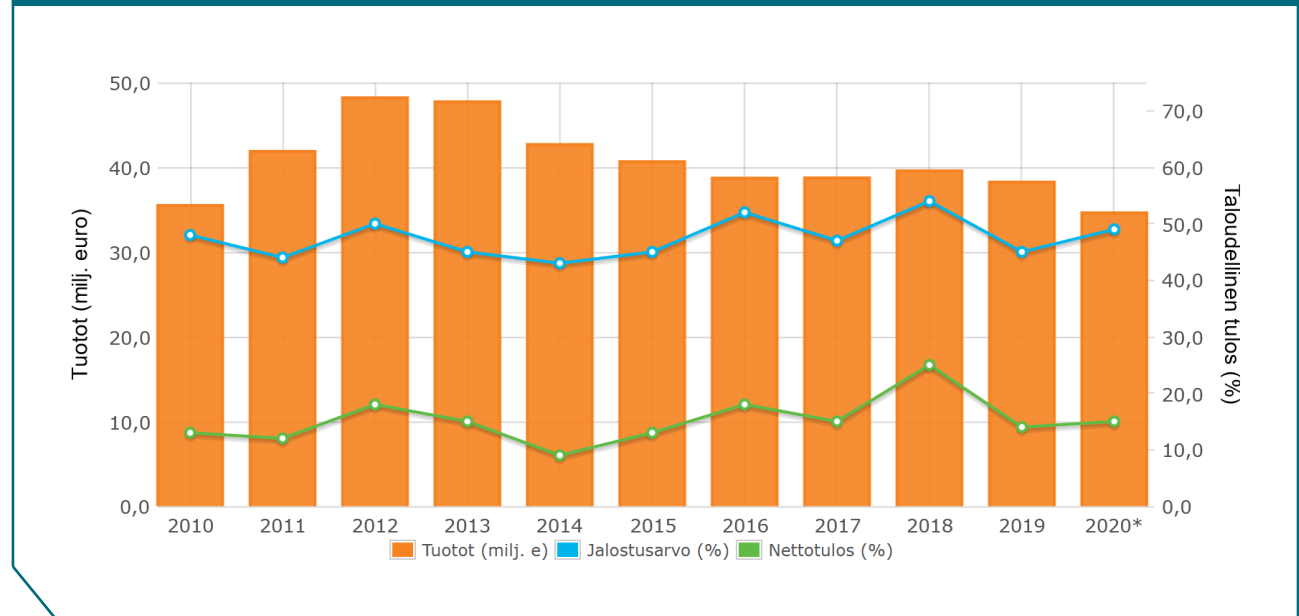
Merialueen kalastusyritysten jalostusarvo parani

Vuonna 2020 merialueella toimi 1 146 kaupallista kalastusyritystä (liite 1), jotka työllistivät yhteensä 250 henkilötyövuotta. Suurin osa kalastusyrityksistä on rannikkokalastusyrityksiä. Ne on luokiteltu liikevaihdon mukaan yli ja alle 10 000 euron yrityksiin. Alle 10 000 euron liikevaihdon rannikkokalastajia oli kaikista kalastusyrityksistä 70 prosenttia ja yli 10 000 euron rannikkokalastusyrityksiä 27 prosenttia. Loput kolme prosenttia olivat troolikalastusyrityksiä.

Kalastusyritysten yhteenlasketut tuotot olivat 34,6 miljoonaa euroa vuonna 2020. Laskua vuodesta 2019 oli kahdeksan prosenttia (kuva 4). Troolarit kattoivat kolme neljäsosaa kalastuksen tuotoista. Isojen trooliyritysten tuotot laskivat 14 prosenttia ja nettotulos oli ainoastaan 0,6 miljoonaa euroa. Pienten trooliyritysten tuotot olivat 4,6 miljoonaa, samoin kuin vuotta aiemmin, mutta nettotulos nousi viidenneksen.

Jalostusarvolla tarkoitetaan toimialan tuottamaa arvonlisää. Jalostusarvo saadaan, kun tuotoista vähennetään muut liike-toimintakulut kuin henkilöstökulut.

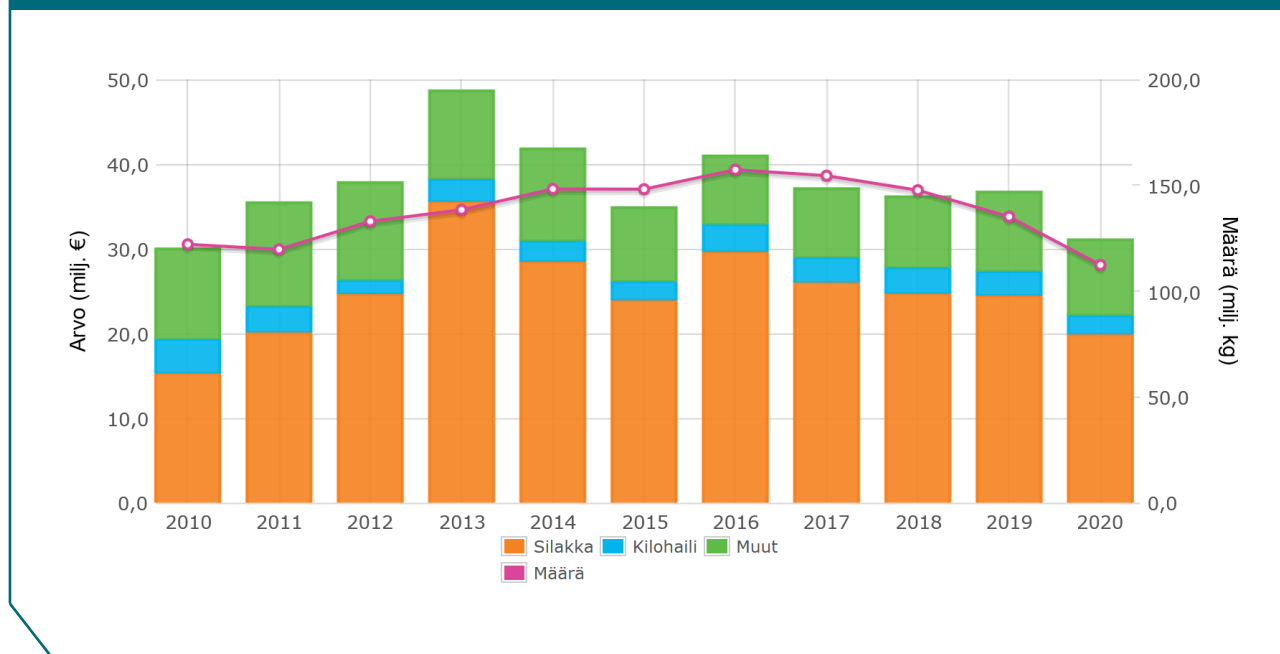
Kuva 4. Merikalastusyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010–2020

Yli 10 000 euron liikevaihdon rannikkokalastusyritykset tekivät jälleen hyvän nettotuloksen, 3,9 miljoonaa euroa. Pienten rannikkokalastusyritysten nettotulos jäi 0,3 miljoonaa miinukselle. Nettoinvestointien summa oli 5,1 miljoonaa euroa. Pienten troolareiden vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyviä ja isojen troolareiden tyydyttäviä. Rannikkokalastusyritysten omavaraisuusaste oli hyvä. Maksuvalmius taas oli suuremmilla (yli 10 000 €) tyydyttävä ja pienemmillä hyvä.

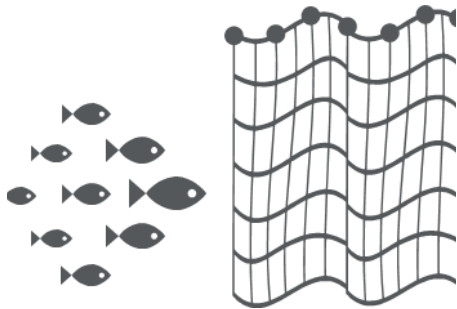
Trooliyritykset kattavat merikalastuksen tuotoista noin kaksi kolmasosaa.

Kuva 5. Merialueen kaupallisten kalastajien saaliin reaaliarvon ja määrän (viiva) kehitys merellä vuosina 2010–2020 (Luonnonvarakeskus 2020)

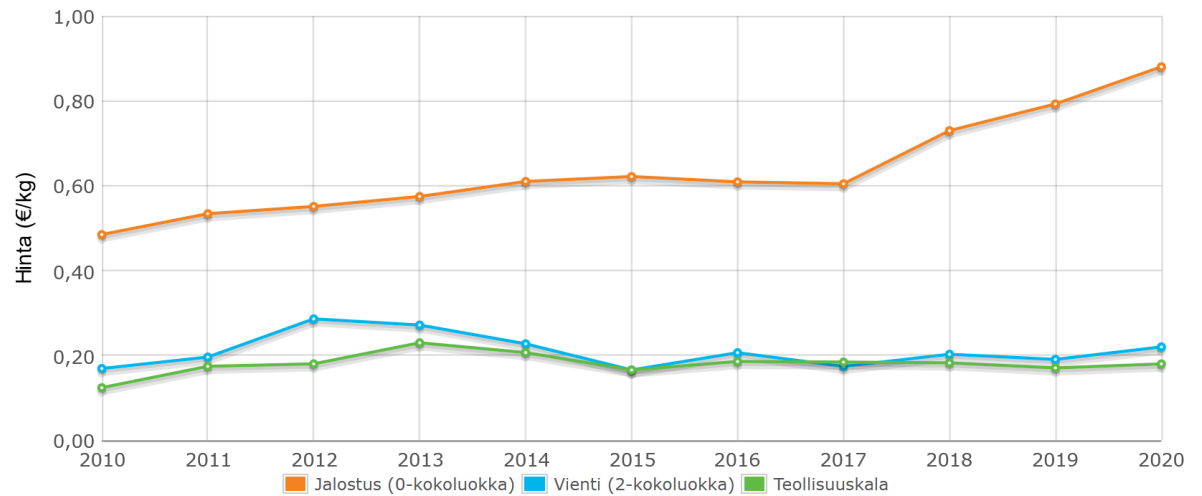
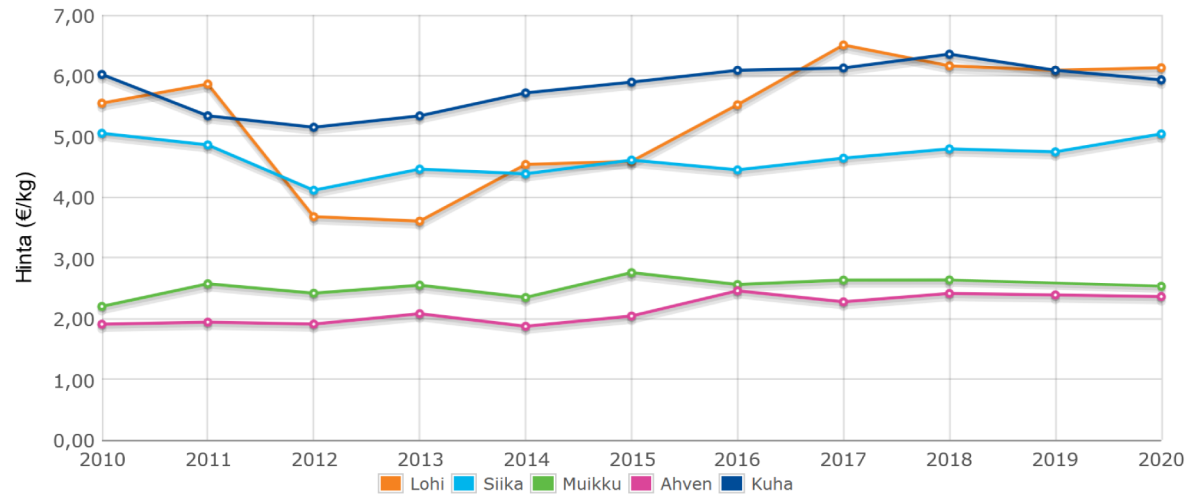

- ▶ Tilastotietokanta: Kaupallinen kalastus merellä
- ▶ Kaupallinen kalastus merellä -tilasto

Vuonna 2020 kaupallisten kalastajien saalis Itämerestä oli 112 miljoonaa kiloa ja arvoltaan 31 miljoonaa euroa. Saaliin määrä laski edellisvuodesta lähes 23 miljoonaa kiloa ja arvo yli viisi miljoonaa euroa (kuva 5). Silakan osuus saaliin arvosta oli 64 prosenttia. Viidennes silakkasaaliista ja lähes 60 prosenttia kilohailisaaliista purettiin ulkomaille. Rannikkokalastuksen tärkeitä saalislajeja olivat siika, ahven, muikku, lohi ja kuha. 2000-luvun aikana rysi- ja troolikalastuksen pyydyspäivät ovat vähentyneet puoleen, verkkokalastuksen kolmannekseen ja siimalla tai koukuilla harjoitettu kalastus loppunut lähes kokonaan.

Kuva 6. Lohen, siian, kuhan, ahvenen ja muikun sekä silakan reaaliset tuottajahinnat vuosina 2010–2020 (Luonnonvarakeskus 2020)

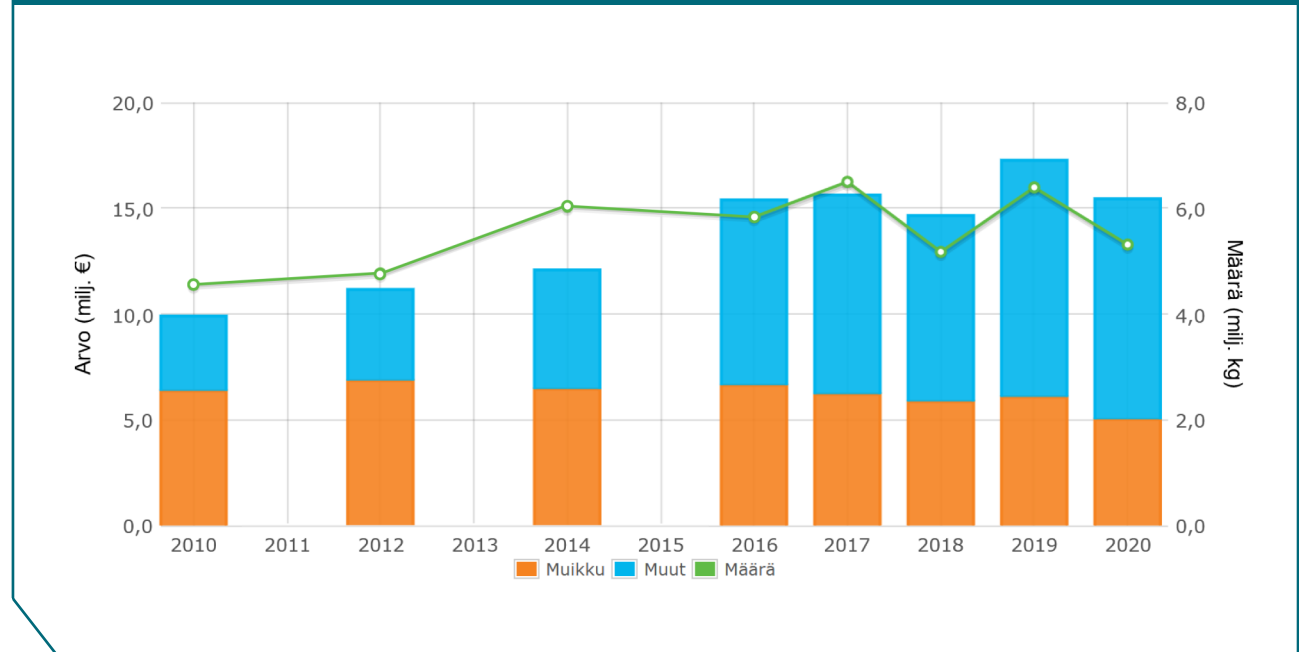

Sisävesikalastusyritysten tulokset paranivat

Suomen sisävesille oli vuoden 2020 lopussa rekisteröitynyt 1637 kaupallista kalastajaa. Heistä 1-ryhmän kalastajia oli 326. Kaupalliset kalastajat saivat vuonna 2020 sisävesiltä saaliiksi 5,3 miljoonaa kiloa kalaa. Edellisenä vuotena saalis oli 6,4 miljoonaa kiloa. Saaliin kokonaisarvo oli 15,4 miljoonaa euroa, 1,8 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän.

Muikku oli määrältään sisävesien tärkein saalis kala ja sen osuus kokonaissaaliista oli noin 40 prosenttia. Kuha oli saaliin arvolla mitattuna jo selvästi muikkua merkittävämpi: kuhasaaliin arvo oli 5,7 ja muikkusaaliin 5,0 miljoonaa euroa. Yhdessä nämä kaksi lajia muodostivat kolme neljänestä sisävesien kaupallisen kalastuksen kalansaaliin arvosta. Siika oli sisävesien kolmanneksi arvokkain kalalaji.

Kuva 7. Kaupallisen kalastuksen saaliin reaaliarvon ja määrän kehitys sisävesillä vuosina 2010-2020 (Luonnonvarakeskus 2021).

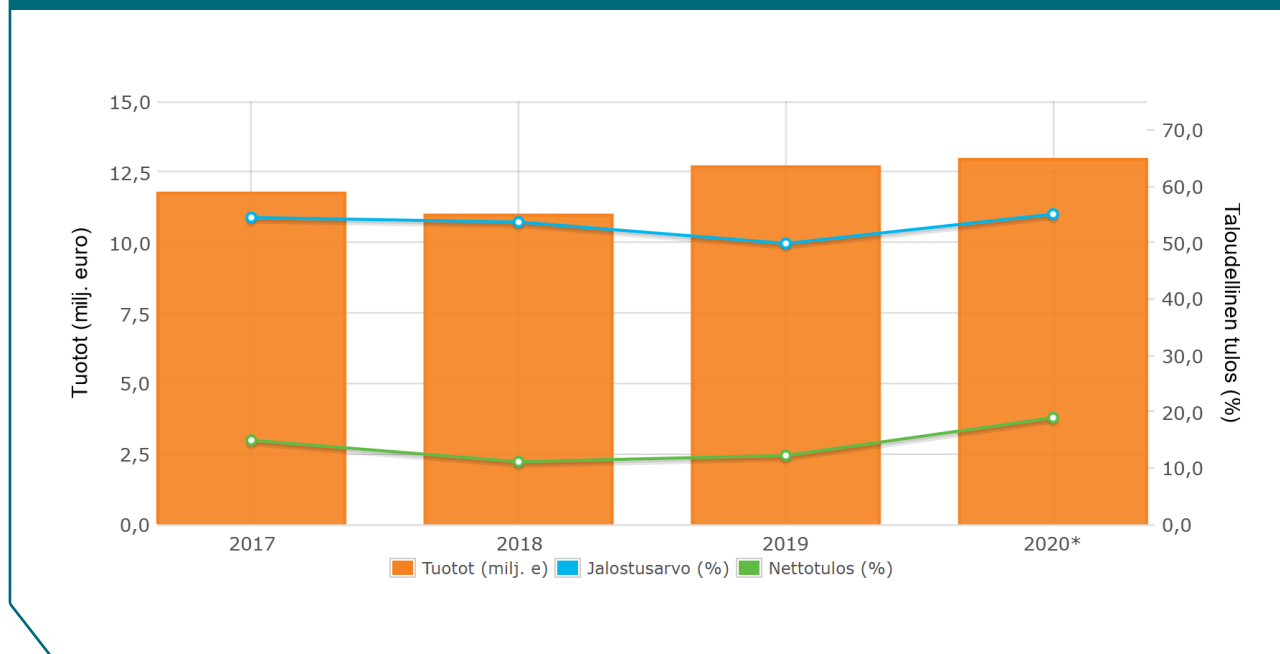
Kuva: Pro Kala ry.

► Tilastotietokanta: Kaupallinen kalastus sisävesillä

1-ryhmän sisävesikalastusyriyten yhteenlas-
ketut tuotot olivat 12,9 miljoonaa euroa vuon-
na 2020 (kuva 8). Nousua vuodesta 2019 oli
neljä prosenttia. Myös jalostusarvo sekä netto-
tulos paranivat merkittävästi aiempaan vuo-
teen verrattuna. Vuonna 2020 jalostusarvo oli
7,1 miljoonaa ja nettotulos 2,4 miljoonaa eu-
roa.

Nettotulos on kannattavuuden
mittari, joka kertoo yrityksen
tuloksen verojen jälkeen
ennen satunnaisia tuottoja ja
kuluja.

Kuva 8. Sisävesikalastuksen (1-ryhmän kalastajat) tuottojen, jalostusarvon ja netto-
tuloksen reaalin kehitys vuosina 2017-2020.

► Kaupallinen kalastus sisävesillä -tilasto

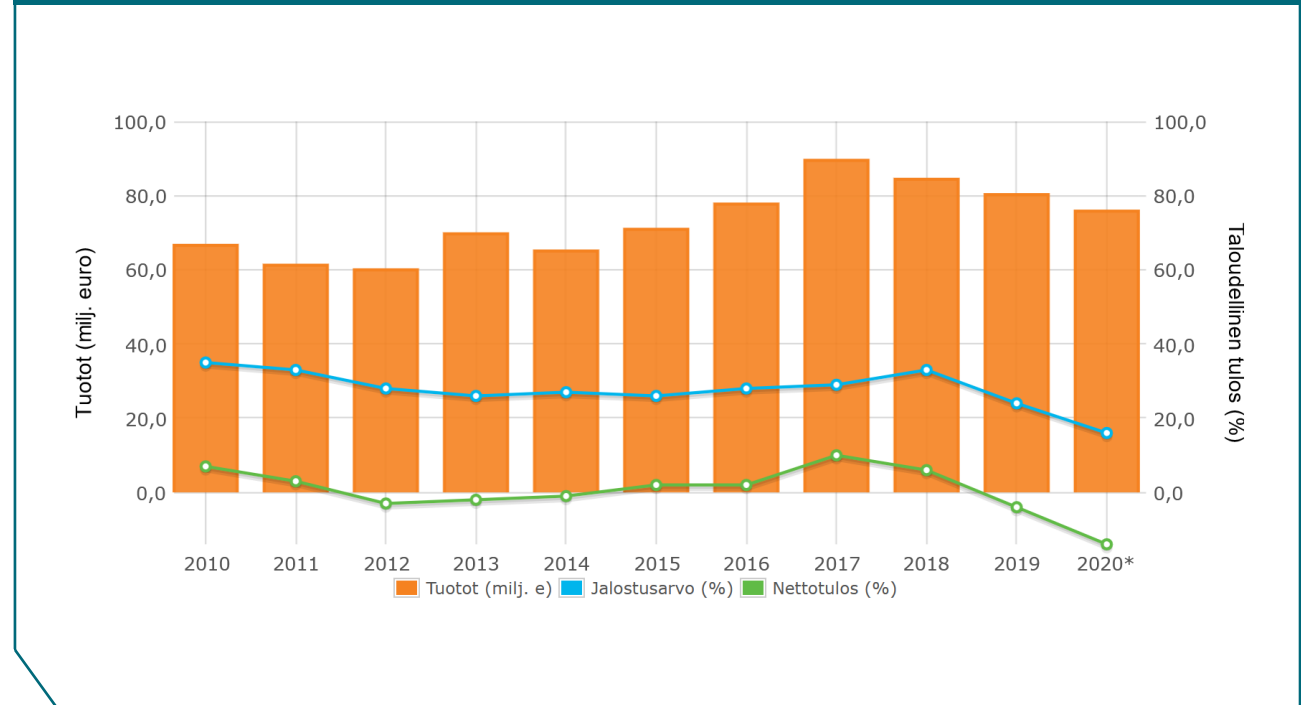
Vesiviljely-yritysten investoinnit jatkuivat

Vuonna 2020 Suomessa toimi 161 vesiviljely-yritystä (liite 3). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 75,8 miljoonaa euroa. Vesiviljely-yritysten lukumäärä, tuotot ja nettotulos laskivat vuonna 2020 (kuva 9).

Vesiviljely-yritysten tuotoista yli 50 prosenttia tuli merialueen ruokakalatuotannosta. Merikasvatustyörysten toiminta oli selvästi myös kannattavinta. Kiertovesikasvatustyörysten tappiot olivat kaksinkertaiset tuottoihin nähden, mikä selittää myös koko toimialan negatiivisen nettotuloksen. Kokonaistuotot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Ruokakalatuotantoyritysten tuotot laskivat, kun taas kiertovesikasvatuksen, poikastuotannon sekä luonnonravintolammikoiden tuotot kasvoivat. Parhaimmat nettotulokset kirjattiin poikastuotannossa sekä merialueen ruokakalatuotannossa.

Vesiviljelyn nettoinvestointien arvo tuplaantui edellisvuoteen nähden ja oli 13 miljoonaa euroa. Yli puolet koko toimialan investoinneista tehtiin kiertovesiyrittäjissä. Vesiviljelyn tuotantomuotojen vakavaraisuus oli kiertovesikasvatustyöryksiä lukuun ottamatta hyvä ja maksuvalmius hyvä. Kiertovesikasvatustajien vakavaraisuus oli heikko ja maksuvalmius tyydyttävä.

Kuva 9. Vesiviljely-yritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotulokset reaalin kehitys vuosina 2010–2020

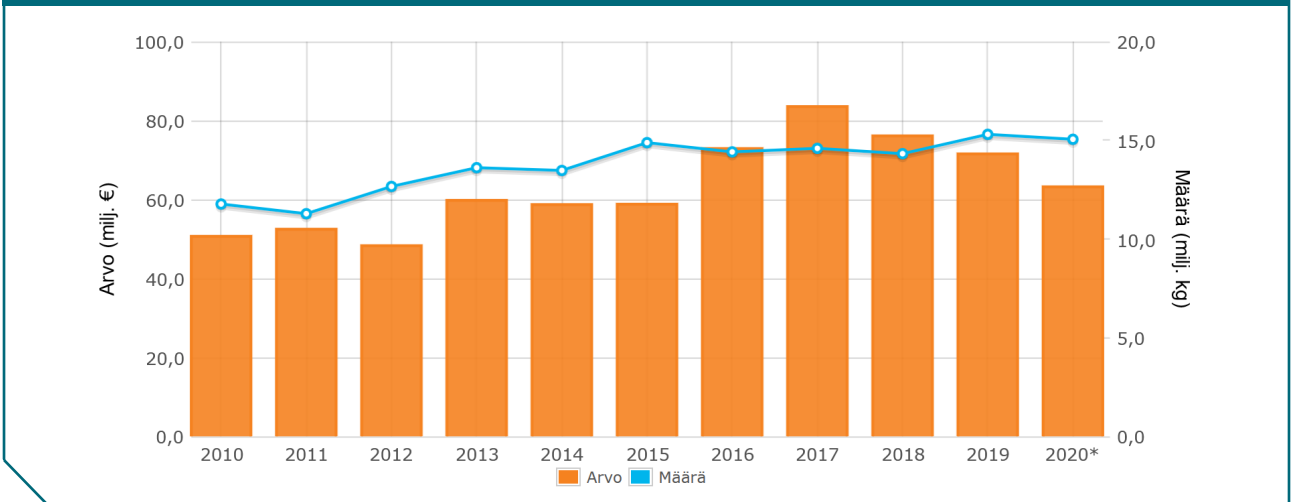
► Tilastotietokanta: Vesiviljelyn kannattavuus

Vuonna 2020 Suomessa tuotettiin noin 15 miljoonaa kiloa ruokakalaa. Tuotannon määrä oli noin 0,2 miljoonaa kiloa pienempi kuin vuonna 2019. Kirjolohta tuotettiin 14,3 miljoonaa kiloa, joka on noin 95 prosenttia koko ruokakalatuotannosta. Viljellyn siian tuotanto oli 0,6 miljoonaa kiloa, joka oli runsas neljännes vähemmän kuin edellisellä vuonna.

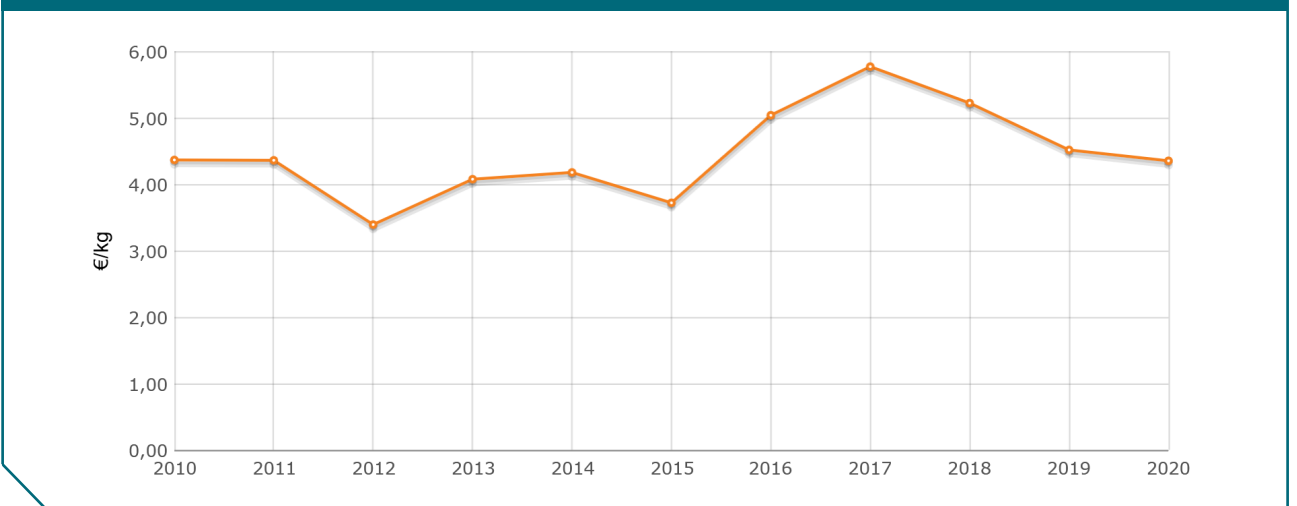
Ruokakalatuotannon arvo oli yhteensä 63,1 miljoonaa eli noin 6,6 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2019. Ruokakalan tuotannon arvon lasku selittyy pitkälti kirjolohen aiempaa alhaisemmalla tuottajahinnalla (kuva 11) sekä siian osuuden laskulla. Siian tuottajahinta on huomattavasti korkeampi kuin kirjolohen. Muita viljeltyjä ruokakalalajeja, lähinnä taimenta, nieriää ja sampea, tuotettiin yhteensä noin 0,2 miljoonaa kiloa. Kirjolohen mätiä myytiin elintarvikkeeksi noin 0,4 miljoonaa kiloa. Ruokakalan lisäksi kalaa viljellään myös istutettavaksi luonnonvesiin. Erikokoisia kalanpoikasia, vastakuoriutuneet pois lukien, tuotettiin istutuksiin ja jatkokasvatukseen yhteensä noin 49 miljoonaa yksilöä.

► Vesiviljely -tilasto

Kuva 10. Kasvatetun ruokakalan tuotannon reaaliarvo ja tuotantomäärä vuosina 2010–2020

Kuva 11. Kirjolohen reaalihinnan kehitys vuosina 2010–2020

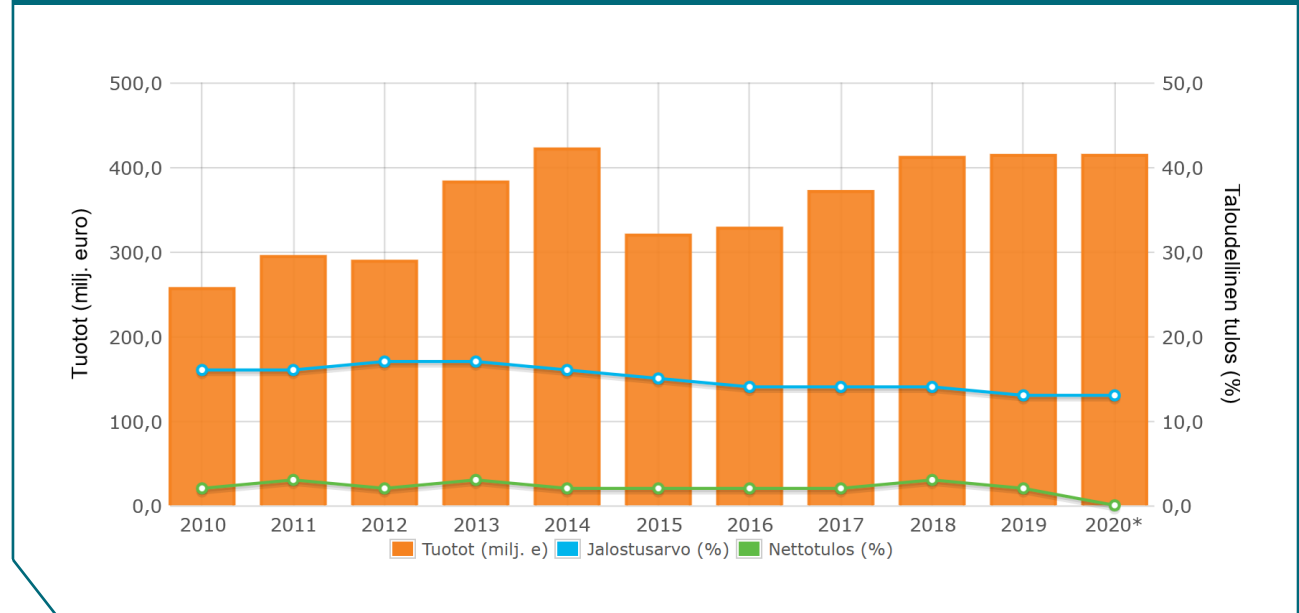

Jalostustoimiala oli keskittynyttä

Vuonna 2020 Suomessa toimi 114 kalanjalostuksen toimialakseen ilmoittanutta yritystä (liite 4). Kalanjalostuksen tuotot olivat 414 miljoonaa euroa ja kasvu oli kaksi prosenttia vuodesta 2019 (kuva 12). Kalanjalostustoimiala on hyvin keskittynyttä ja noin 90 prosenttia toimialan liikevaihdosta syntyi kymmenessä suurimmassa yrityksessä. Toimialan nettotulos laski huomattavasti niin suurilla, keskiuurilla kuin pienillä yrityksillä vuoden takaisesta. Suurten yritysten nettotulos oli 0,8 miljoonaa euroa, mikä on 85 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Kalanjalostuksen toimiala työllisti 975 henkilötyövuotta, mikä oli 20 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Toimialan nettoinvestoinnit laskivat noin 27 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja olivat 22,3 miljoonaa euroa. Investoinnit keskittyivät suurimpiin yrityksiin. Vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat toimialan kaikissa kokoluokissa tyydyttävällä tasolla.

Kuva 12. Kalanjalostusyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010–2020

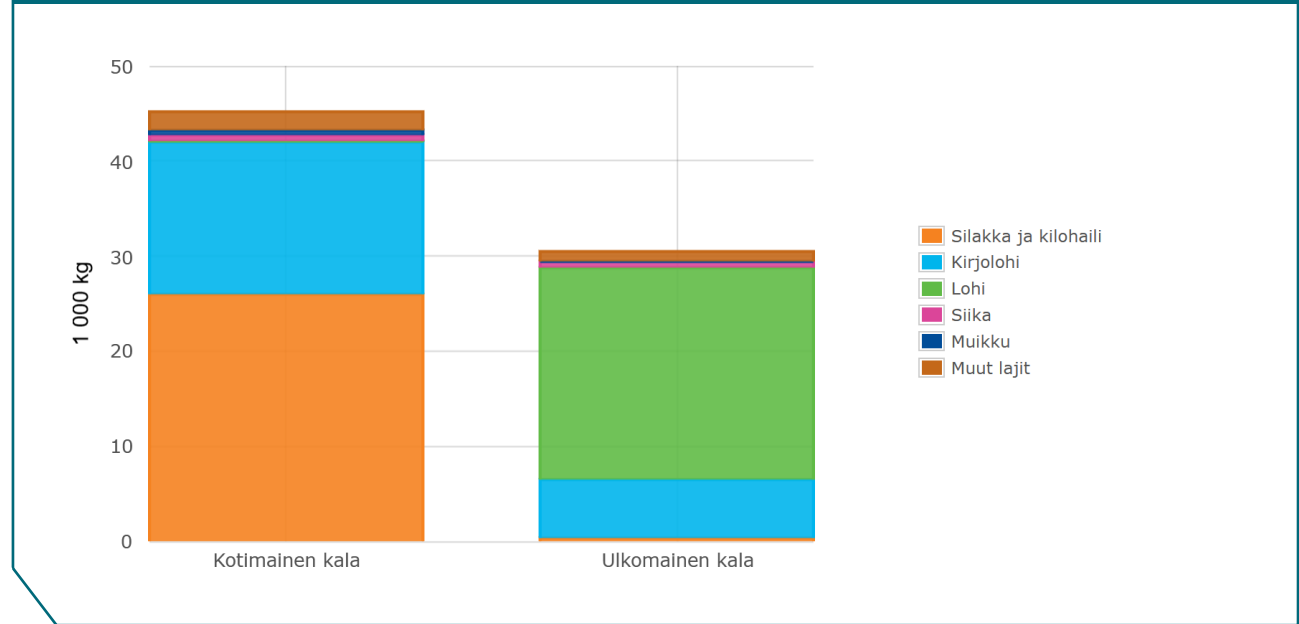

► Tilastotietokanta: Kalanjalostuksen kannattavuus

Vuonna 2019 kalajalosteiden raaka-aineina käytettiin 76 miljoonaa kiloa kalaa (kuva 13), josta 45 miljoonaa kiloa oli kotimaista ja 31 miljoonaa kiloa tuontikalaa. Kotimaisen kalan määrä pieneni kuusi miljoonaa kiloa ja ulkomailta tuodun kalan määrä kasvoi kaksi miljoonaa kiloa vuoteen 2017 verrattuna. Kotimaisen kalan käyttö lisääntyi. Kokonaisen silakan ja kilohailin pakastus vientiin kasvoi kolme miljoonaa kiloa 20 miljoonasta kilosta 23 miljoonaan kiloon. Norjalaisen tuontilohen jalostusmäärä pieneni hieman yli kaksi miljoonaa kiloa reiluun 22 miljoonaan kiloon, vaikkakin norjalaisen lohen käyttö on pitkällä aikavälillä jalostuksessa lisääntynyt. Kalanjalostusteollisuudessa käytettiin eniten silakkaa, lohta, kirjolohta ja siikaa. Näiden neljän lajin osuus kaikesta kalaraaka-aineesta oli 95 prosenttia.

Osa kotimaisesta tilastoidusta kirjolohesta on suomalaisten yrittäjien Ruotsissa kasvattama kalaa.

Kuva 13. Kalanjalostukseen käytetty kotimainen ja ulkomainen kala vuonna 2019 (Luonnonvarakeskus 2020)

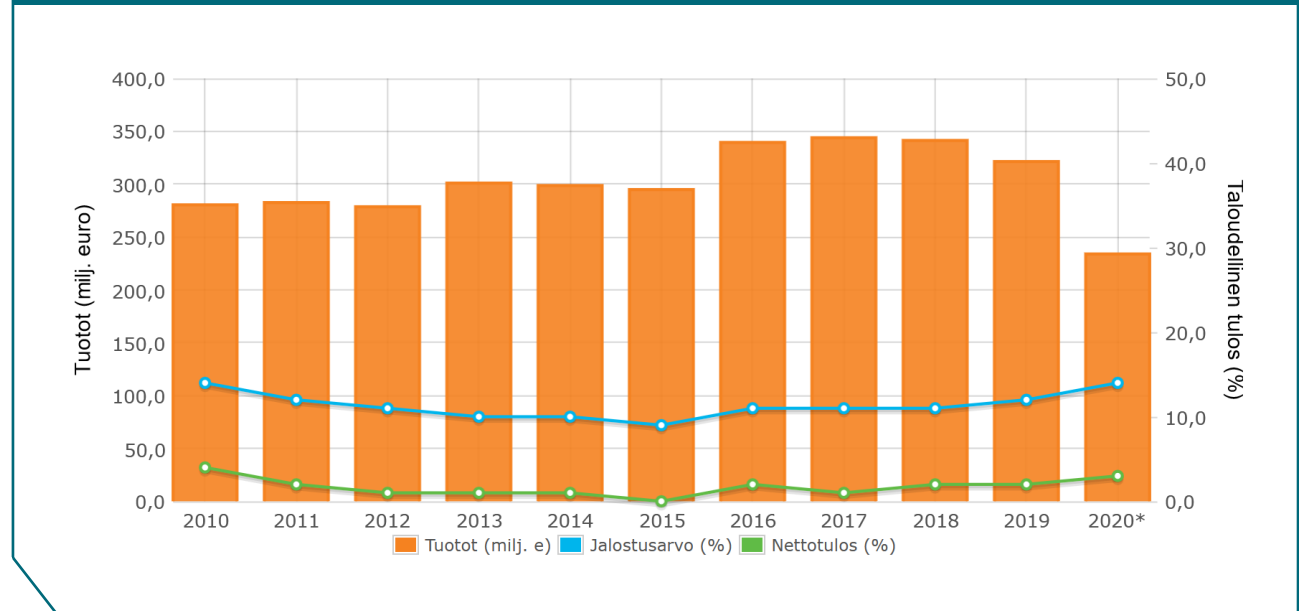
- ▶ Tilastotietokanta: Kalajalosteiden tuotanto
- ▶ Kalajalosteiden tuotanto -tilasto

Kalatukkukaupan nettotulos parani

Vuonna 2020 Suomessa oli 50 kalan tukkukaupan toimialakseen ilmoittanutta yritystä (liite 5). Yrityksiä oli neljä vähemmän kuin edellisellä vuonna ja toimialan työllistyvyys laski 17 prosenttia. Toimialan yhteenlasketut tuotot olivat 234 miljoonaa euroa, mikä on noin 80 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2019 (kuva 14). Alhaisista tuotoista huolimatta kalatukkuyritysten nettotulos sekä jalostusarvo jopa hieman paranivat.

Pienten yritysten tuotot säilyivät lähes ennallaan, mutta suurten ja keskisuurten yritysten tuotot laskivat noin neljänneksen edelliseen vuoteen verrattuna. Keskisuurten yritysten parantuneen nettotuloksen ansiosta koko toimialan kannattavuus parani. Kalatukkuyritysten nettoinvestointien arvo oli 2,4 miljoonaa euroa, mikä vastaa vuoden 2019 tasoa. Pienten ja suurten tukkukauppayritysten vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyviä. Pienten yritysten vakavaraisuus ja maksuvalmius sen sijaan jäivät tyydyttäväiksi.

Kuva 14. Kalatukkuyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010–2020

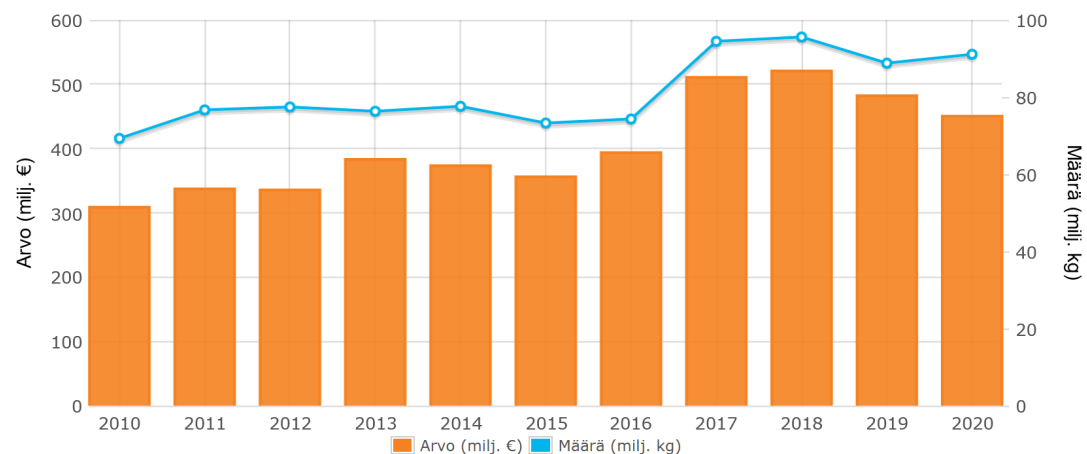

- ▶ [Tilastotietokanta: Kalatukkukaupan kannattavuus](#)
- ▶ [Kalatalouden kannattavuus sivusto](#)

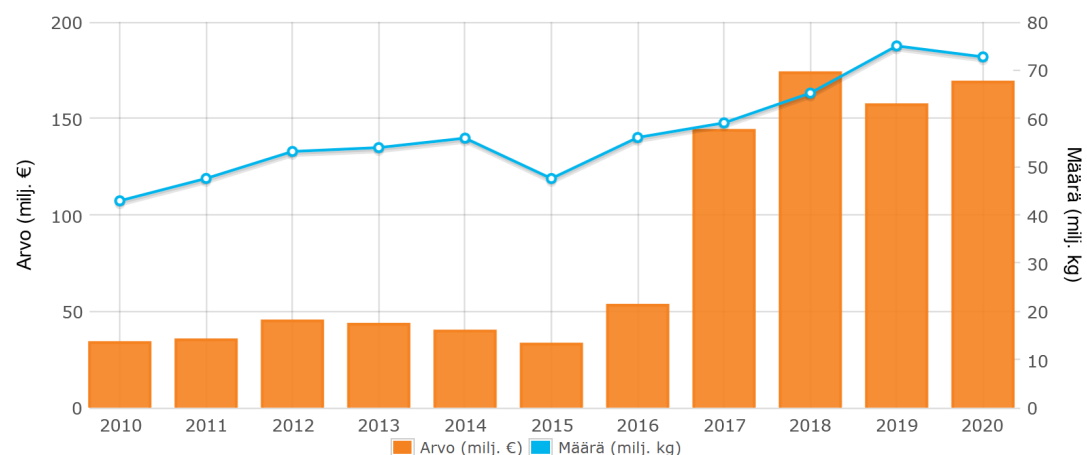
Vuonna 2020 Suomeen tuotiin 98 miljoonaa kiloa kalaa ja kalatuotteita. Edellisvuoteen verrattuna tuontimäärä pieneni 2,6 miljoonalla kilolla. Tuonnin arvo, 456 miljoonaa euroa, laski noin 32 miljoonalla eurolla. Tämä johtui erityisesti tuoreen kirjolohen tuonnin arvon laskusta. Arvoltaan tärkeimmät tuontituotteet olivat tuore lohi, tonnikalasäilykkeet ja tuore lohen ja taimenen filee. Ihmisravinnoksi Suomeen tuotiin kalaa, äyriäisiä ja kalatuotteita 450 miljoonalla eurolla (kuva 13a). Kalatuotteiden tuonnin arvo kasvoi ja viennin arvo lähes kolminkertaistui, kun Norjan kasvatusyritykset alkoivat vuonna 2017 viedä kalaa Keski-Eurooppaan Suomen kautta (kuvat 15a ja b). Elintarvikkeeksi tuotujen kalatuotteiden määrä oli 91 miljoonaa kiloa, mikä oli määrältään 2,3 miljoonaa kiloa enemmän mutta arvoltaan 30 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän.

Tärkeimmät kalan ja kalatuotteiden tuontimaat olivat Norja, Ruotsi ja Tanska. Kirjolohen tuonnin arvo Ruotsista on viime vuosien aikana laskenut romahdusmaisesti. Tuonnin kokonaismäärästä lähes 62 prosenttia (61 miljoonaa kiloa) tuli Norjasta. Eniten tuotiin ihmisravinnoksi tuoretta kokonaista merilohta (45 miljoonaa kiloa), josta meni sellaisenaan vientiin 23 miljoonaa kiloa. Lisäksi tuotiin muun muassa katkarapuja sekä sillivalmisteita ja -säilykkeitä.

Kuva 15a. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden tuonnin määrä ja reaaliarvo vuosina 2010–2020 (Luonnonvarakeskus 2020)

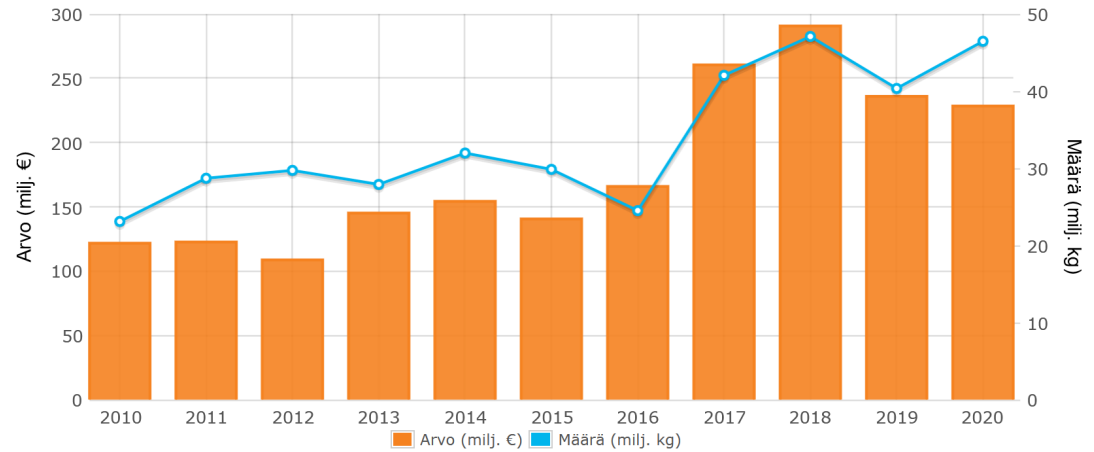
Kuva 15b. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2010–2020 (Luonnonvarakeskus 2020)

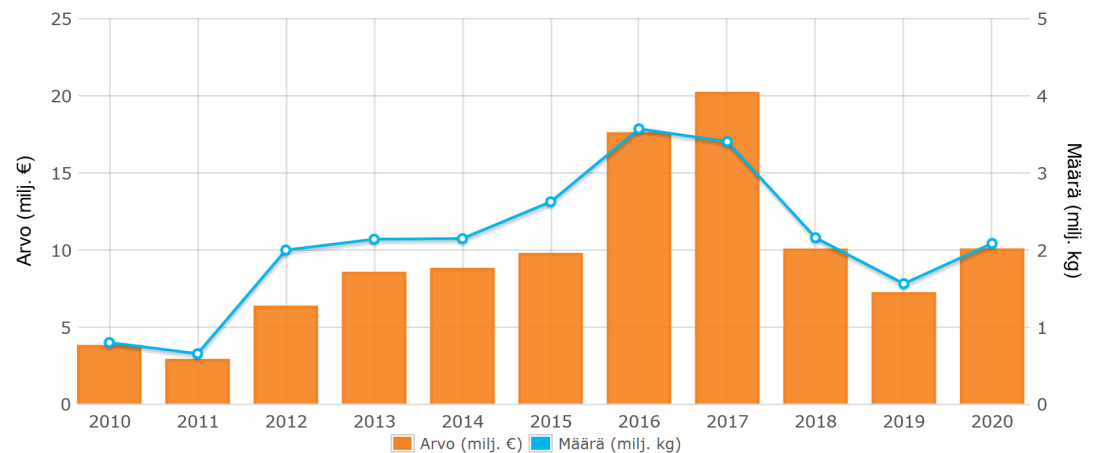
Vuonna 2020 Suomesta vietiin kalaa ja kalatuotteita 83 miljoonaa kiloa, josta ihmisravinnoksi vietyjen tuotteiden osuus oli 73 miljoonaa kiloa. Viennin määrä pieneni 4,3 miljoonalla kilolla edellisvuodesta. Viennin arvo, 179 miljoonaa euroa, kasvoi lähes 15 miljoonalla eurolla. Norjasta tuodun tuoreen kokonaisen lohien edelleen viennin arvo muualle Eurooppaan laski kahdella miljoonalla eurolla 117 miljoonasta eurosta 115 miljoonaan euroon.

Ihmisravinnoksi tarkoitetun kalan, äyriäisten ja kalatuotteiden viennin arvo oli 168 miljoonaa euroa. Tärkeimmät kalan ja kalatuotteiden vientimaat olivat Ranska (33 miljoonaa euroa), Viro (25 miljoonaa euroa), Valko-Venäjä (18 miljoonaa euroa), Liettua (14 miljoonaa euroa), Puola (14 miljoonaa euroa), Iso-Britannia (14 miljoonaa euroa) ja Espanja (12 miljoonaa euroa). Arvoltaan tärkeimmät vientituotteet Suomesta olivat tuore lohi ja kirjolohi sekä fileenä että kokonaisena, pakastettu silakka sekä mäti ja mätituotteet. Tuoreen kokonaisen lohien viennistä 27 prosenttia suuntautui Ranskaan.

Kuva 16a. Norjalaisen tuoreen lohien tuonnin määrä ja reaaliarvo vuosina 2010–2020 (Luonnonvarakeskus 2020)

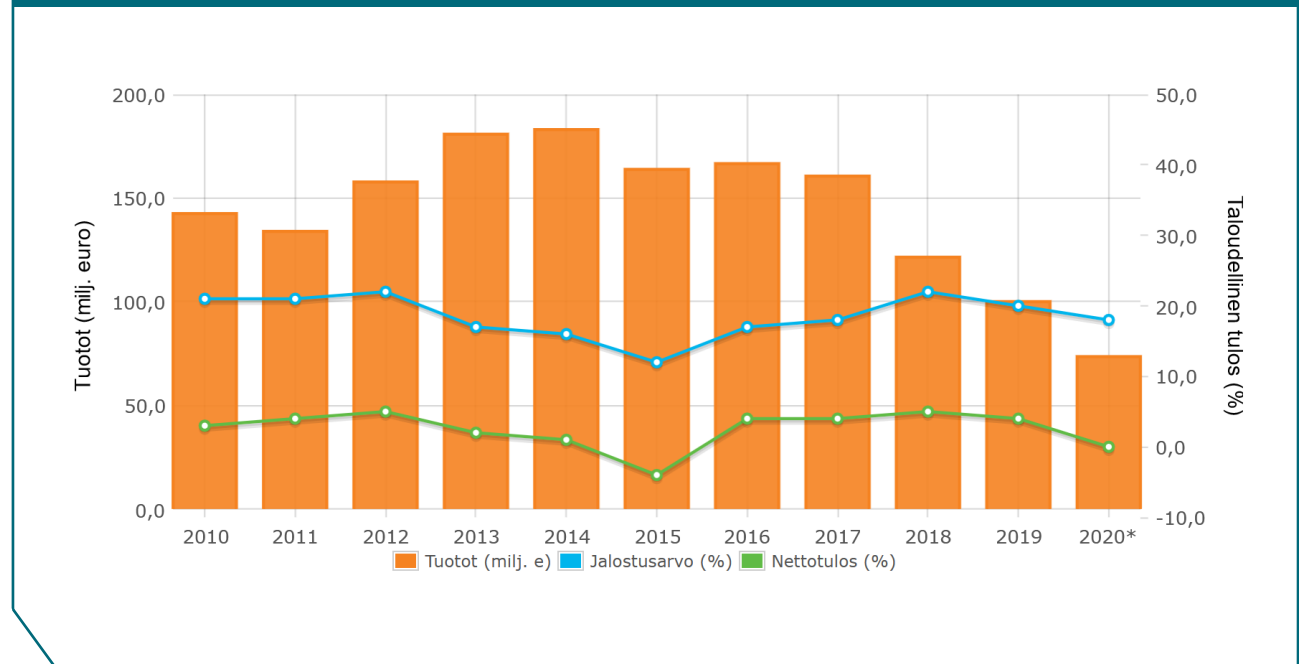
Kuva 16b. Norjalaisen tuoreen lohien viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2010–2020 (Luonnonvarakeskus 2020)

Kalaan erikoistunut vähittäiskauppa oli kannattavaa

Vuonna 2020 Suomessa oli toiminnassa 81 kalan vähittäiskaupan toimialakseen ilmoittanutta yritystä (liite 6). Yritysten lukumäärä laski edellisvuodesta 13 prosentilla. Toimiala työllisti 304 henkilötyövuotta, mikä on 11 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Henkilöstön määrä väheni suurissa yrityksissä mutta pienissä se kasvoi. Vähittäiskauppayritysten yhteenlasketut tuotot olivat 73,5 miljoonaa euroa (kuva 15) ja ne laskivat neljänneksellä edellisestä vuodesta. Ala on keskittynyt ja suurin osa toimialan kokonaisliikevaihdosta tuli 10 suurimman yrityksen toimesta. Toimialan nettotulos laski huomattavasti edellisestä vuodesta ja oli 0,3 miljoonaa euroa. Vakavaraisuus oli toimialan yrityksissä hyvä. Suurten yritysten maksuvalmius oli hyvä, keskisuurten heikko ja pienten tyydyttävä.

Kuva 17. Kalaan erikoistuneiden vähittäiskauppayritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010–2020

► Tilastotietokanta: Kalan vähittäiskaupan kannattavuus

Menetelmät ja tulosten luotettavuus

Kalatalouden toimialakatsaus on kalatalouden yritysten viimeisiin tilasto- ja tilinpäätöstietoihin perustuva katsaus suomalaisen kaupallisen kalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellisesta tilasta.

Tässä laatuselosteessa kuvataan lyhyesti katsauksen tulosten ymmärtämisen kannalta tarpeelliset tiedot aineistoista ja menetelmistä. Tarkemmat kuvaukset ovat erillisissä tilasto- tai toimialajulkaisuissa, jotka löytyvät Luonnonvarakeskuksen (www.luke.fi) tai Tilastokeskuksen (<http://www.stat.fi/til/yrti/>) internet-sivuilta.

Aineisto ja menetelmät

Aineistona on käytetty Luonnonvarakeskuksen kaupallista kalastusta, vesiviljelyä, kalanjalostusta, ulkomaankauppaa ja kalan tuottajahintoja koskevia tilastoja sekä Tilastokeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen kalatalouden yrityksiä koskevia tilinpäätösaineistoja. Tuoreimmat tilastotiedot koskevat yleensä katsauksen julkaisuviikkoa edeltävää vuotta. Kalajalosteiden tuotantotilasto tehdään vain joka toinen vuosi ja sitä koskevat tiedot perustuvat aina uusimpaan julkaisuun. Nimellishinnat ja -arvot ovat elinkustannusindeksillä tai kuluttajahintaindeksillä muunnettu reaalisiksi aikasarjan viimeisimmän vuoden hintatasoon suhteutettuna. Kalan hinnat ovat arvonlisäverottomia.

Toimialaa ja yrityksiä koskevat taloudelliset tiedot perustuvat kalatalousyrityksiä koskeviin tilinpäätöstietoihin. Tilinpäätöstiedot koskevat kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan vähittäiskaupan osalta jonkin edellä mainitun päätoimialakseen ilmoittaneita yrityksiä, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai tase ylittää 170 000 euroa tai investoinnit ylittävät 50 000 euroa tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan (11 810 euroa vuonna 2019). Merialueen kaupallisen kalastuksen ja vesiviljelyn tilinpäätöstiedot koskevat kaikkia yrityksiä ja kalastajia. Tilastokeskuksen kalatalousyritysten lopulliset tilinpäätöstiedot ovat Luonnonvarakeskuksen käytössä vasta yritysten tilinpäätösvoimassa olevana vuotena, minkä vuoksi tässä raportissa hyödynnetään myös Tilastokeskuksen julkaisemia tilinpäätösten ennakkotilastoja. Uusimman vuoden tiedot ovat siten ennakkotietoja ja saattavat lopullisessa aineistossa muuttua.

Sisävesikalastuksen taloudellisiin arvoihin liittyy epävarmuutta. Tämä johtuu siitä, että tietoja saaliin arvosta ja tilinpäätöksistä ei pystytä hyödyntämään yhtä kattavasti kuin merialueella. Taloudellisten arvojen epävarmuuden minimoimiseksi tähän julkaisuun on lisätty ainoastaan 1-ryhmän kaupalliset sisävesikalastajat. Tästä syystä sisävesikalastuksen lukuja käsitellään omassa kappaleessaan eikä lukuja ole sisällytetty osaksi kalatalouden kokonaisarvoja. Tulevaisuudessa on tavoitteena saada mukaan kaikki aktiiviset sisävesialueen kaupalliset kalastajat ja niitä koskevat taloustiedot. Sisävesikalastus on jaettu pääasiallisen kalastustekniikan mukaan seuraaviin luokkiin: merrat, verkko, nuotta, rysät ja paunetit sekä troolaukset.

Luonnonvarakeskus on tilinpäätösaineistojen pohjalta laskenut taloudelliset tunnusluvut kalatalouden toimialoille. Toimialat ovat kalastusta ja vesiviljelyä lukuun ottamatta jaettu kolmeen kokoluokkaan: suuret yritykset (suurimmat 10 % yrityksistä), keskiuuret yritykset (suurimmat 40 % jäljelle jääneistä) ja pienet yritykset. Tästä perusryhmittelystä poiketen kalastusyrietykset jaettiin suuriin (> 24 m) ja pieniin (< 24 m) troolareihin, yli 10 000 euron liikevaihdon rannikkokalastajiin ja alle 10 000 euron liikevaihdon rannikkokalastajiin. 10 000 euron vuotuinen liikevaihto on ALV-velvollisuuden raja, joka on vuodesta 2016 lähtien I ja II ryhmän kaupallisen kalastajan tuloraja kalastajarekisterissä.

Vesiviljely-yritykset jaettiin tuotantosuunnan mukaan ruokakalatuotantoon meressä, ruokakalatuotantoon sisävesillä, poikastuotantoon, luonnonravintolammikoihin sekä kiertovesikasvatukseen. Näiden tuotantosuuntaakohtaisten tunnuslukujen laskennassa käytettiin Tilastokeskuksen tilinpäätösaineiston lisäksi Luonnonvarakeskuksen keräämiä vesiviljely-yritysten tuotanto- ja taloustietoja. Perusjoukkoon kuuluivat kaikki sellaiset vesiviljely-yritykset, joilla oli toimintaa tarkasteluajanjaksona ja jotka ilmoittivat yrityksen päätoimialaksi vesiviljelyn.

Kalatalouden toimialojen laajuutta ja kannattavuutta kuvattiin liiketoiminnan tuotoilla, jalostusarvolla, käyttökatteella ja nettotuloksella. Liiketoiminnan tuotot sisältävät liikevaihdon lisäksi liiketoiminnan muut tuotot kuten korvaukset, suorat avustukset ja vuokratuotot.

Jalostusarvolla tarkoitetaan toimialan tuottamaa arvonlisää. Jalostusarvo saadaan, kun tuotoista vähennetään aine- ja tarvikehankinnat, ulkopuoliset palvelut ja muut liiketoimintakulut kuin henkilöstökulut. Jalostusarvo sisältää kansantaloudelle lisäarvoa luovia eriä kuten palkat, pääomakulut, verot ja voiton. Jalostusarvoprosentti on jalostusarvon osuus tuotoista.

Käyttökate kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Käyttökateprosentti kuvaa muuttuvien ja kiinteiden kustannusten jälkeen jäävän tuloksen osuutta liikevaihdosta.

Nettotulos on kannattavuuden mittari, joka kertoo yrityksen tuloksen verojen jälkeen ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotulosprosentti on nettotuloksen osuus liiketoiminnan tuotoista.

Liitetaulukoissa esitetään myös toimialan nettoinvestointeja, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevia tunnuslukuja. Nettoinvestoinnit ovat toimialan aineelliset ja aineettomat investoinnit. Vakavaraisuuden tunnusluku omavaraisuusaste kertoo, missä määrin omaisuus on rahoitettu omalla pääomalla. Rahoituksen riittävyttä ja maksuvalmiutta kuvaa current ratio (likviditeettikerroin). Se mittaa yrityksen kykyä selvittää lyhytaikaisista velvoitteista rahoitus- ja vaihto-omaisuuden avulla.

Tulosten luotettavuus

Yrityksen toimiala määritetään vuosittain liikevaihtoperusteisesti päätoimialan mukaan. Suurimmat yritykset toimivat usein monella toimialalla. Esimerkiksi ison kalankasvattajan päätoimiala voi olla kalatukkukauppa tai kalanjalostus. Monella kalastusyriyksellä on omaa jalostustoimintaa. Yritys voi olla tukku- tai jalostusyrittäjä riippuen siitä, kuinka suuri osa myynnistä on minäkin vuonna omassa yrityksessä jalostettujen tuotteiden myyntiä. Monella toimialalla toimiva yritys saattaa siten joskus siirtyä toimialalta toiselle. Suurten yritysten siirtyminen voi vaikuttaa koko toimialan tulokseen.

Kalan vähittäiskauppaa koskeva toimiala kattaa vain kalan vähittäiskauppaan erikoistuneet liikkeet. Pääosa kalasta myydään kuluttajille kuitenkin markettien kalatiskien kautta. Markettien myynti kuuluu kalan vähittäiskaupan toimialaan vain siinä tapauksessa, jos kalatiska hoitaa kalan vähittäiskauppaa päätoimialanaan harjoittava yritys.

Suomen merialueen kaupallisten kalastajien rekisterissä oli vuoden 2019 lopussa 2 231 toimijaa, joilla kaikilla oli velvollisuus ilmoittaa saaliinsa. Rekisteröityneet kalastajat jaettiin kahteen ryhmään kalastuksesta saatavan liikevaihdon mukaan niin, että ryhmien rajana oli 10 000 euron liikevaihto. Ryhmään 1 kuului noin 400 kaupallista kalastajaa, jotka saivat kalastuksesta liikevaihtoa yli 10 000 euroa vuodessa. Toimialakatsaus koskee nykyisellään kaikkia merialueen kaupallisia kalastusyriytyksiä, jotka ovat ilmoittaneet saalista. Sisävesikalastusyriytyksistä ei ole toistaiseksi käytettävissä taloudellisia tunnuslukuja.

Pienten yritysten kannattavuutta koskevat tunnusluvut antavat todellisuutta myönteisemmän kuvan, koska pienyrittäjät eivät yleensä maksa itselleen palkkaa vaan ottavat tulonsa yrityksen tuloksesta. Tilastokeskus korjaa pienten yritysten tulosta laskennallisella palkkakorjauksella. Palkkakorjausta ei ole tässä katsauksessa otettu huomioon, koska kalatalouden toimialalla pääosa yrityksistä on kausiluonteisesti toimivia pienyriytyksiä.

Viitteet

Suomen virallinen tilasto: Kalanjalosteiden tuotanto 2019 [verkkojulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [16.11.2020].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kalajalosteiden-tuotanto>.

Suomen virallinen tilasto: Kalan tuottajahinnat 2020 [verkkojulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [12.5.2021].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kalan-tuottajahinta>.

Suomen virallinen tilasto: Kaupallinen kalastus merellä 2020 [verkkojulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [26.5.2021].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kaupallinen-kalastus-merella>.

Suomen virallinen tilasto: Kalan ulkomaankauppa 2020 [verkkojulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [24.9.2021].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kalan-ulkomaankauppa>.

Suomen virallinen tilasto: Vesiviljely 2020 [verkkojulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [29.6.2021].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/vesiviljely>.

Suomen virallinen tilasto: Kaupallinen kalastus sisävesillä 2020 [verkkojulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [26.10.2021].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kaupallinen-kalastus-sisavesilla>.

Liitteet

Liite 1. Merikalastuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2020 sekä muutos vuodesta 2019.

2020 MERIKALASTUS

Tunnusluvut	Isot troolarit			Pienet troolarit			Rannikkokalastus, yli 10 000 e			Rannikkokalastus, alle 10 000 e			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus															
Yrityksiä		13	0		21	5		315	5		797	15		1146	11
Henkilöstö		85	4		32	-3		83	-7		50	-7		250	-3
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	
Tuotot	18,8	100	-14	4,6	100	0	9,1	100	0	2,1	100	5	34,6	100	-8
Jalostusarvo	7,9	42	0	2,7	59	0	5,3	58	0	0,9	43	0	16,9	49	0
Käyttökate	4,3	23	10	1,7	37	0	5,0	55	2	0,9	43	0	11,9	34	4
Nettotulos	0,6	3	-15	1,0	22	25	3,9	43	0	-0,3	-14	-50	5,3	15	2
Toimialan investoinnit															
Nettoinvestoinnit	1,6	9	-78	1,0	21	31	2,0	22	63	0,5	24	20	5,1	15	-49
Toimialan vakavaraisuus															
Omavaraisuus		37	3		71	-9		73	-3		92	19		61	9
Current ratio		1,6	7		4,6	-18		1,5	36		16,2	853		2,9	61
Toimialan tuottavuus	1000 €			1000 €			1000 €			1000 €			1000 €		
Liikevaihto/htv	218,7		-17	139,5		4	90,0		13	38,7		16	129,9		-4
Jalostusarvo/htv	92,9		-4	84,4		3	63,9		7	18,0		7	67,6		4
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1000 €/yritys			1000 €/yritys			1000 €/yritys			1000 €/yritys			1000 €/yritys		
Tuotot	1 445	100	-14	221	100	-4	29	100	-5	3	100	-7	30	100	-17
Jalostusarvo	608	42	0	128	58	-4	17	58	-5	1	44	-8	15	49	-11
Käyttökate	334	23	11	82	37	-2	16	55	-4	1	41	-9	10	34	-7
Nettotulos	47	3	-18	50	22	22	12	43	-3	0	-11	-50	5	15	-10

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 2. Sisävesikalastuksen (1-ryhmän) laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2020 sekä muutos vuodesta 2019.

2020 SISÄVESIKALASTUS

Tunnusluvut	Merrat			Verkko			Nuotta			Rysät ja paunetit			Troolit			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus																		
Yrityksiä		18	20		166	-10		44	-11		60	25		20	-31		308	-5
Henkilöstö		5	163		29	-16		19	35		34	143		20	-28		108	15
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	1,0	100	149	5,5	100	3	2,4	100	-15	2,3	100	64	1,7	100	-29	12,9	100	4
Jalostusarvo	0,5	50	399	3,0	55	7	1,3	54	-14	1,4	61	99	0,9	53	-10	7,1	55	14
Käyttökate	0,3	30		2,2	40	37	0,7	29	-22	0,7	30	249	0,2	12		4,1	32	46
Nettotulos	0,0			1,7	31	70	0,4	17	-43	0,4	17	299	0,0	0	100	2,4	19	60
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	158,0		-13,6	173,4		14,4	122,8		-36,1	60,7		-34,5	74,0		-1,8	109,5		-13
Jalostusarvo/htv	87,5		63,1	102,7		27,8	68,9		-35,8	42,1		-19,1	44,2		23,1	65,9		0
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%	
Tuotot	57,8	100		33,2	100		54,0	100		38,3	100		84,5	100		41,9	100	
Jalostusarvo	25,6	44		18,2	55		29,3	54		24,0	63		44,9	53		23,0	55	
Käyttökate	14,3	25		13,5	41		16,1	30		11,1	29		11,5	14		13,3	32	
Nettotulos	-0,6	-1		9,9	30		9,2	17		6,6	17		-0,2	0		7,9	19	

Liite 3. Vesiviljelyn laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2020 sekä muutos vuodesta 2019

2020 VESIVILJELY

Tunnusluvut	Ruokakalatuotanto meressä			Ruokakalatuotanto sisävesissä			Kiertovesikasvatus			Poikaskalatuotanto			Luonnonravintolammikot			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus																		
Yrityksiä		28	-13		14	-18		5	0		24	0		90	3		161	-2
Henkilöstö		133	9		11	-48		73	24		106	14		65	160		389	22
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	41,0	100	-17	2,5	100	-39	7,2	100	26	18,1	100	9	6,9	100	137	75,8	100	-3
Jalostusarvo	10,0	24	-41	0,7	28	-59	-7,9	-110	-9	6,4	35	-2	2,8	41	154	12,0	16	-37
Käyttökate	5,2	13	-59	0,5	20	-55	-11,1	-154	-11	2,1	12	-5	1,2	17	99	-2,2	-3	-135
Nettotulos	2,7	7	-69	0,3	12	-57	-14,9	-207	-8	1,4	8	27	0,0	0	-100	-10,6	-14	-241
Toimialan investoinnit																		
Nettoinvestoinnit	3,4	8	28	0,2	7	-14	6,9	96	0	1,2	6	14	1,3	19	305	13,0	17	91
Toimialan vakavaraisuus																		
Omavaraisuus		58	-16		72	-5		15	-32		55	-20		57	0		41	-20
Current ratio		3,1	-6		4,7	4		1,0	-9		2,1	-42		2,3	15		2,0	-20
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	302,0		-23	211,7		7	95,2		2	161,7		-9	99,0		-12	188,3		-21
Jalostusarvo/htv	75,0		-46	61,1		-26	-108,6		-11	60,3		-14	42,8		-3	30,8		-48
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%	
Tuotot	1 464	100	-5	176	100	-27	1 446	100	27	756	100	10	77	100	131	471	100	-1
Jalostusarvo	357	24	-33	50	28	-50	-1 580	-109	-9	267	35	-2	31	40	146	75	16	-36
Käyttökate	187	13	-53	34	19	-45	-2 229	-154	-11	86	11	-5	13	17	106	-14	-3	-136
Nettotulos	97	7	-64	20	11	-52	-2 989	-207	-9	57	7	25	0	0	-100	-66	-14	-243

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 4. Kalanjalostuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2020 sekä muutos vuodesta 2019.

2020 KALANJALOSTUS

Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus												
Yrityksiä		11	-8		46	-4		57	-3		114	-4
Henkilöstö		732	23		219	11		25	32		975	20
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	368,6	100	1	40,4	100	12	4,7	100	14	413,7	100	2
Jalostusarvo	40,4	11	-3	11,5	28	16	1,2	26	9	53,1	13	0
Käyttökate	10,4	3	-28	3,6	9	12	0,5	11	-17	14,5	4	-21
Nettotulos	0,8	0	-85	0,9	2	-50	0,1	2	-67	1,7	0	-78
Toimialan investoinnit												
Nettoinvestoinnit	20,8	6	-29	1,3	3	18	0,2	4	-34	22,3	5	-27
Toimialan vakavaraisuus												
Omavaraisuus		34	-8		38	65		25	-44		34	-3
Current ratio		1,5	0		1,5	25		1,5	-29		1,5	0
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	502,0		-18	182,0		0	184,0		-11	423,0		-15
Jalostusarvo/htv	55,0		-22	53,0		6	46,0		-24	54,0		-17
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys		
Tuotot	33 506	100	10	878	100	16	82	100	18	3 629	100	7
Jalostusarvo	3 674	11	5	251	29	21	20	24	5	466	13	5
Käyttökate	943	3	-22	78	9	14	9	11	-10	127	3	-17
Nettotulos	69	0	-85	20	2	-48	1	1	-83	15	0	-77

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 5. Kalatukkukaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2020 sekä muutos vuodesta 2019.

2020 TUKKKAUPPA

Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus												
Yrityksiä		5	0		20	-9		25	-7		50	-7
Henkilöstö		257	-20		226	-16		20	18		503	-17
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	141,5	100	-25	88,2	100	-27	4,2	100	-5	233,9	100	-26
Jalostusarvo	17,7	13	-12	14,7	17	-10	0,9	21	-18	33,3	14	-11
Käyttökate	4,8	3	6	4,7	5	23	0,3	7	-50	9,8	4	11
Nettotulos	4,6	3	-18	2,7	3	145	0,1	2	-67	7,4	3	4
Toimialan investoinnit												
Nettoinvestoinnit	1,4	1	-13	0,9	1	28	0,10	2	-67	2,4	1	-4
Toimialan vakavaraisuus												
Omavaraisuus		63	58		36	33		50	47		54	54
Current ratio		2,6	44		1,5	25		2,1	24		2,1	31
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	549,0		-6	388,0		-14	208,0		-20	463,0		-10
Jalostusarvo/htv	69,0		11	65,0		8	45,0		-29	66,0		8
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys		
Tuotot	28 307	100	-25	4 409	100	-20	168	100	3	4 679	100	-20
Jalostusarvo	3 537	12	-12	734	17	0	36	21	-8	665	14	-4
Käyttökate	953	3	5	236	5	38	12	7	-43	196	4	19
Nettotulos	911	3	-19	135	3	159	6	4	-50	148	3	13

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 6. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2020 sekä muutos vuodesta 2019.

2020 VÄHITTÄISKAUPPA

Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus												
Yrityksiä		8	-11		33	-13		40	-13		81	-13
Henkilöstö		206	-16		83	-1		15	7		304	-11
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	57,1	100	-28	14,2	100	-10	2,3	100	-18	73,5	100	-25
Jalostusarvo	8,5	15	-43	3,7	26	-12	0,7	30	-13	12,9	18	-35
Käyttökate	1,2	2	-80	1,0	7	-17	0,4	17	-20	2,7	4	-64
Nettotulos	-0,7	-1	-127	0,8	6	0	0,3	13	0	0,3	0	-92
Toimialan investoinnit												
Nettoinvestoinnit	0,4	1	-92	0,4	3	99	0,1	4	-67	0,9	1	-83
Toimialan vakavaraisuus												
Omavaraisuus		76	-4		66	0		55	20		70	-4
Current ratio		3,0	-12		0,9	-10		2,4	85		1,6	-16
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	276,0		-15	167,0		-11		139,0	-31	239,0		-16
Jalostusarvo/htv	41,0		-33	45,0		-10		45,0	-20	42,0		-28
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys		
Tuotot	7 131	100	-19	430	100	4	57	100	-7	908	100	-14
Jalostusarvo	1 058	15	-36	113	26	2	17	30	0	159	18	-26
Käyttökate	152	2	-77	32	7	3	11	19	10	33	4	-59
Nettotulos	-92	-1	-131	23	5	15	7	12	16	4	0	-90

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

ISBN 978-952-380-424-1 (Painettu)
ISBN 978-952-380-425-8 (Verkkajulkaisu)
ISSN 2342-7647 (Painettu)
ISSN 2342-7639 (Verkkajulkaisu)
URN <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-425-8>

Copyright: Luonnonvarakeskus (Luke)
Kirjoittajat: Joonas Valve, Tommi Kaatrasalo, Heidi Pokki ja Jari Setälä
Julkaisija ja kustantaja: Luonnonvarakeskus (Luke), Helsinki 2022
Julkaisuvuosi: 2022
Kannen kuva: Pro Kala ry
Painopaikka ja julkaisumyynti: PunaMusta Oy, <https://luke.omapumu.com>